

Olsztyn, dnia 24.08, 2019 r.

PS-VI.431.1.44.2019 MP

**Pan
Piotr Duda
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Kolnie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.625.2019 z dnia 17 czerwca 2019 roku /akta kontroli str. 1/ zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Marzena Przybylska - główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym oraz
2. Lilla Kondrusik - główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolnie, mieszczącym się pod adresem: 11-311 Kolno 38. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 27 czerwca 2019 r. a zakończono w dniu 28 czerwca 2019 r. Przedmiotem kontroli objęto formy pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, w świetle przepisów:

- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2019, poz. 1111 ze zm.) – zwanej dalej ustawą,
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 roku w sprawie szkoleń na asystenta rodziny (Dz. U. z 2011 r., poz. 1608).

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. GOPS / Ośrodek / jednostka / jednostka kontrolowana - co oznacza: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie,
2. Program - co oznacza: *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kolno na lata 2017 – 2019*,
3. kierownik Ośrodka / kierownik jednostki kontrolowanej - co oznacza: kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolnie - pana Piotra Dudę,
4. plan - co oznacza: plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust.1 pkt. 1 i 2 ustawy,
5. asystent / asystent rodziny - co oznacza: asystenta, o którym mowa w art. 11 ust.4 pkt.1 ustawy, zatrudnionego w Ośrodku.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia jej zakończenia. Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez jednostkę. Kontrolę przeprowadzono w obecności pana Piotra Dudy - kierownika Ośrodka, w oparciu o analizę prowadzonej w jednostce dokumentacji merytorycznej, informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio oraz akta osobowe w zakresie dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe asystenta.

[REDAKTOR]
/akta kontroli str. 34/.

Obowiązek pomocy rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie asystenta jest zadaniem gminy, dlatego też w opinii zespołu kontrolnego należy dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić ciągłość zatrudnienia asystenta rodziny, chociażby na wypadek zobowiązania rodziny przez sąd do podjęcia współpracy czy zgłoszenia się samej rodziny z prośbą o udzielenie takiego wsparcia.

Stwierdzono, że zatrudniony w okresie podlegającym kontroli asystent nie posiadał kwalifikacji określonych w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej uprawniających do pracy na tym stanowisku, ponieważ ukończył szkołę policealną i posiadał świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie: *Technik administracji, Obsługa klienta w jednostkach administracji*. Z pisemnego oświadczenia pracownika, dołączonego do dokumentów potwierdzających jego kwalifikacje, wynika też, że w latach 2012 – 2015 pracował jako wolontariusz w świetlicy wiejskiej /akta kontroli str. 35-39/. W aktach osobowych asystenta rodziny znajdowało się też oświadczenie potwierdzające spełnianie przez niego wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt. 2 i 4 tj., że :

- nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest i nie była mu zawieszona,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Brakowało natomiast dokumentu potwierdzającego spełnianie wymogu, o którym mowa w art.12 ust.1 pkt 3 tj. wypełniania obowiązku alimentacyjnego – w przypadku, gdyby taki obowiązek w stosunku do niego wynikał z tytułu egzekucyjnego.

Z pisemnych wyjaśnień wynika, że:

[REDAKTOR]

[REDAKTOR]
/akta kontroli str. 40-41/.

Z uzyskanych w trakcie kontroli informacji wynika, że w związku z brakiem kwalifikacji oraz odmową ich uzupełnienia, 26 kwietnia 2019 r. asystent otrzymał wypowiedzenie z pracy, którego okres upływa w dniu 31.07.2019 r. /akta kontroli str. 34/.

Skutkiem powstania tej nieprawidłowości było wykonywanie zadań asystenta rodziny przez osobę nieposiadającą odpowiednich kwalifikacji. W związku z tym, że asystent w dacie kontroli był w trakcie wypowiedzenia umowy o pracę, odstąpiono od wydania zalecenia w tym zakresie. Z informacji uzyskanych od kierownika jednostki kontrolowanej, wynika, że 5 czerwca 2019 r. został ogłoszony nabór na stanowisko asystenta rodziny /akta kontroli str. 34/.

Stwierdzono, że zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy asystent nie wykonywał obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której prowadził pracę. Nie prowadził też postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę. W toku kontroli ustalono także, że Ośrodek stwarzał możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny. W okresie

Skutkiem powstania powyższej nieprawidłowości był brak informacji na temat aktualnego funkcjonowania rodzin oraz efektów prowadzonej z nią pracy, jednakże odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie ze względu na obiektywną przyczynę nieobecności w pracy i brak możliwości realizacji tego obowiązku.

W teczkach rodzin znajdowały się też miesięczne karty pracy asystenta rodziny, w których odnotowywano działania podejmowane wobec rodziny, informacje podpisane były przez asystenta oraz rodzinę /**akta kontroli str. 58 - 60/**.

Kierownika GOPS zapytano o to w jaki sposób monitorowana była sytuacja rodzin, które wcześniej objęte były wsparciem asystenta rodziny.

Z pisemnej informacji wynika, że: *podczas nieobecności asystenta rodziny (długotrwałe zwolnienie lekarskie) rodziny, które objęte jego wsparciem były na bieżąco monitorowane i odwiedzane przez pracowników socjalnych. W tym okresie udzielano im pomocy w postaci pracy socjalnej jak i przyznawano pomoc finansową i rzeczową. Rodzina, która miała przyznanego asystenta rodziny zgodnie ze wskazaniem Sądu Rejonowego, została skierowana jako uczestnik do projektu „Rozwój Usług Społecznych w gminie Kolno i Biskupiec” gdzie została objęta wsparciem asystenta rodziny do 31.07.2019 r. /**akta kontroli str. 61-62/**.*

Na podstawie analizy przedstawionej kontrolującym dokumentacji stwierdzono, asystent realizował zadania ustawowe, o których mowa w art. 15 ust. 1 ustawy, tj. m.in.: udzielał pomocy w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, w tym poprawy warunków mieszkaniowych, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, w rozwiązywaniu problemów psychologicznych, tj.m.in. poprzez pomoc w umówieniu wizyty u specjalisty, wspierał aktywność społeczną członków rodzin.

Asystent realizując swoje zadania współpracował z przedstawicielami instytucji takich jak: przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sąd, Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

Z informacji uzyskanych wynika, że w okresie podlegającym kontroli 4 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, z czego 1 po dwóch miesiącach powróciło do rodziny biologicznej.

5. Formy pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

a) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolnie nie zatrudniał specjalistów, natomiast zapewniał rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do bezpłatnych usług psychologa w ramach realizacji projektu „Rozwój Usług Społecznych w gminach Kolno i Biskupiec”, którego liderem była organizacja pozarządowa FOS-a w Olsztynie. W ramach tego projektu psycholog w 2018 r. udzielił 132 porad, w 2019 r. 63 porad /**akta kontroli str. 63-65/**.

b) Terapia i mediacje

W okresie podlegającym kontroli GOPS umożliwiał swoim podopiecznym skorzystanie z bezpłatnych usług psychologa oraz mediatora zatrudnionych w ramach ww. projektu. Z pomocy w formie terapii psychologicznej w 2018 r. skorzystało 48 osób, w 2019 r. 24 osoby. Mediator w 2018 r. udzielił pomocy 8 rodzinom, w 2019 r. 5 rodzinom. Mieszkańcy mieli możliwość skorzystania także z pomocy psychoterapeuty zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym w Kolnie, finansowanego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych /**akta kontroli str. 63-65/**.

9. Zalecenia

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez kierownika, jako osoby odpowiedzialnej za jej powstanie, stosownych działań, mających na celu jej wyeliminowanie oraz realizację następującego zalecenia:

1. Opracowywać i realizować plan pracy z rodziną – zgodnie z art.15 ust.1 pkt 1 ustawy. **Termin realizacji – na bieżąco.**

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zalecenia pokontrolnego oraz odniesienie się do uwag i wniosków, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.).

Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Joanna Jabłońska-Kastrau
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

GŁÓWNY SPECJALISTA

Marzena Przybylska

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Katarzyna Brewka

GŁÓWNY SPECJALISTA

Lilla Kondrusik